

Thirsa

en de
vliegende Hollander

Connie Mitchell

Illustraties: Iris Boter

kluitman

Thirsa

Thirsa en het spookvliegtuig
Thirsa en de vliegende Hollander

HOOFDSTUK1 Vliegles

Thirsa keek over de neus van het sportvliegtuigje naar de landingsbaan. Ze beet op haar lip.

‘Snelheid,’ klonk haar vaders stem streng.

Al een paar weken had Thirsa niet gevlogen. Het was herfstvakantie en er stonden deze week twee vlieglessen gepland. Volgens haar vader was vliegen net zoiets als fietsen: ook al had je het jaren niet gedaan, je fietste zo weer weg. Thirsa zuchtte: zo voelde het vandaag niet.

‘Snelheid,’ bromde haar vader opnieuw.

Thirsa trok de gashendel van de Cessna een stukje naar zich toe, waardoor de propeller langzamer begon te draaien. Geconcentreerd keek ze naar de landingsbaan. Haar dalhoek was goed, nu die snelheid nog. Eenmaal boven het asfalt trok ze beheerst aan het stuur. De wielen raakten zachtjes de grond: touchdown.

Nur 283 / W062301

Bisac JUV041010 / JUV037000

© Uitgeverij Kluitman Alkmaar B.V.

© MMXXIII Tekst: Connie Mitchell

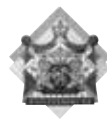
© MMXXIII Illustraties: Iris Boter

Omslagontwerp: Oranje Vormgevers

Opmaak binnenwerk: Studio L.E.O.

Alle rechten voorbehouden, inclusief het recht van reproductie in zijn geheel of in gedeelten, in welke vorm dan ook.

kluitman.nl

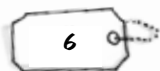
Bij KONINKLIJKE BESCHIKKING
HOFLEVERANCIER

Zoals altijd na een intense vliegles smaakte het broodje kroket heerlijk. Thirsa keek naar haar vader. Hij stond verderop te praten met een collega, een andere piloot. Het was herfst maar het leek wel zomer, dus het terras op het vliegveld zat vol. Thirsa pakte het notitieblok van haar vader en begon te tekenen. Haar potlood bewoog licht over het papier. De contouren van haar vader verschenen: lang, slank, met een puntige neus. Hij had dezelfde blonde krullen als Thirsa. Ze tekende hem met een grote lach op zijn gezicht en kraaienpotjes bij zijn ogen. Die glimlach zag ze zo voor zich, ook als hij niet, zoals nu, op een paar meter afstand van haar stond. Een 'blij ei' noemde Thirsa's moeder hem vroeger altijd. Heel anders dan haar nieuwe vriend oom Walter. Thirsa snapte nog steeds niet wat haar moeder met die chagrijnige vent moest.

Ze verplaatste het potlood en begon de collega van haar vader te schetsen. Hij had een kuiltje in zijn kin en een bril op zijn neus. Thirsa nam de laatste hap van haar broodje en sloot even haar ogen om extra te genieten. Van haar moeder – echt de strengste moeder van de hele wereld, vond Thirsa – kreeg ze geen eten uit de frituur: geen kroketten, geen frietjes, geen kaassoufflés. *Allemaal ongezonde rommel*, klonk haar moeders stem in Thirsa's hoofd.

'Wauw, dat ben ik.'

Thirsa schrok en opende haar ogen. Naast haar

stond de collega van haar vader. 'Wat kun jij goed tekenen.'

Thirsa glimlachte. Ze wist al wat hij hierna ging zeggen.

'Je kunt wel tekenaar worden.'

'Ik word piloot,' gaf Thirsa haar standaardantwoord.

'Kom je erbij zitten, Peter?'

De collega knikte en ging zitten.

'Mijn dochter heeft niet alleen een tekenhandje, maar ook een vliegershandje.'

'Alleen ging het vandaag niet zo goed,' pruilde Thirsa.

Verbaasd keek haar vader haar aan. 'Het ging hartstikke goed.'

'Niet. Je zei steeds "SNELHEID".' Thirsa imiteerde haar vaders brommende stem. "'HOOGTE.'"

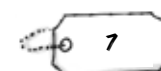
Haar vader begon te lachen. 'Als ik iemand leer vliegen, word ik altijd steeds een béétje strenger. Als ze niet pas twaalf was, zou ze solo mogen vliegen,' richtte hij zich tot Peter.

Haar vader moest eens weten. Ze had al meerdere keren solo gevlogen. Nou ja, niet helemaal alleen. Met Joep en Eric, haar beste vrienden.

'Twaalf, hè?'

Thirsa knikte. 'Twee weken geleden geworden.'

'Is die wedstrijd dan niks voor jou?' Peter wees naar de deur van het restaurant. 'Die is voor jongeren van twaalf tot zestien. Mijn zoon baalde. Hij is net elf geworden.'

Thirsa keek naar de poster op de deur. Er stond een foto van een heel oud vliegtuig op, met in grote letters: WEDSTRIJD.

‘Je kunt een reis naar Amerika winnen.’

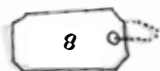
‘Amerika?’ Thirsa sprong op van haar stoel en liep naar het aanplakbiljet. Vorige week hadden ze in de klas met meester Frans nog gepraat over de Verenigde Staten van Amerika. In de pauze hadden ze bedacht wat ze daar zouden doen. Joep wilde in de grootste, hoogste, engste achtbanen. No way dat Thirsa daarin ging. Eric wilde naar Hollywood, filmsterren ontmoeten, en Thirsa wilde zich ziek eten aan de grootste hamburgers.

WEDSTRIJD LUCHTVAARTGESCHIEDENIS

Levende geschiedenis

Maak een korte film van 10 minuten
over jouw favoriete periode in de
luchtvaartgeschiedenis

Een filmpje maken, dat moest lukken. Thirsa voelde haar vaders hand op haar schouder. ‘Wat is “levende geschiedenis”?’ vroeg Thirsa.

‘Het uitbeelden of naspelen van historische gebeurtenissen door mensen die zich verkleden als personen uit die tijd,’ antwoordde Peter. ‘Ze spelen vaak veldslagen na of laten zien hoe er vroeger werd gekookt of kleding werd gemaakt.’

‘De winnaar wint een trip naar Kitty Hawk, North Carolina, de geboorteplaats van de luchtvaart.’ Thirsa’s vader wees naar het vliegtuig op de poster. ‘Dit is de Wright Flyer van Orville en Wilbur Wright. De eerste vlucht van de broers duurde maar twaalf seconden.’

‘En ze legden amper 37 meter af,’ vulde Peter lachend aan. ‘De fotograaf die deze foto maakte, heeft waarschijnlijk niet beseft dat dit zo’n honderdtwintig jaar later nog steeds een beroemde foto zou zijn.’

Wat zou Thirsa daar graag heen gaan met Joep en Eric.

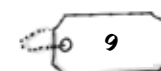
‘Je kunt die vlucht naspelen.’ Haar vader tikte op de poster.

‘Dan speel ik Orville in de film.’ Thirsa zag het al voor zich.

‘Dan moet je wel een snor opplakken,’ lachte Peter. ‘En Joep speelt Wilbur.’

‘En Eric?’ vroeg Thirsa’s vader.

Met haar hoofd schuin keek Thirsa naar de poster. ‘Die speelt de fotograaf die deze beroemde foto heeft gemaakt.’ Enthousiast keek ze achterom naar

haar vader. Ze zag zichzelf en haar twee beste vrienden al in het vliegtuig zitten, de drie musketiers naar Amerika.

‘De deadline is al over een week,’ zei haar vader. ‘Dat is snel.’

Thirsa dacht aan twee maanden geleden, de laatste week van de zomervakantie. In die week had ze met Joep en Eric meer meegemaakt dan in het hele schooljaar ervoor. ‘In een week kan veel gebeuren,’ antwoordde ze. ‘Heel veel.’

HOOFDSTUK 2

Anthony Fokker

Met luide stem zong Thirsa's vader mee met de autoradio. Het dak van de auto was neergeklapt en Thirsa's lange krullen wapperden in de wind. Het idee van de wedstrijd draaide rondjes in Thirsa's hoofd als een draaimolen die steeds sneller ging. Ze wilde die reis winnen. Ze móesten die reis winnen. Het was dé manier om eindelijk te doen wat ze al zo lang wilden: met z'n drieën op vakantie.

Joep en zijn ouders en vijf broers bleven altijd thuis in de zomervakantie. Met zo veel kinderen op vakantie gaan was veel te duur en te veel gedoe. Eric ging wel elk jaar op reis: naar Engeland, het thuisland van zijn vader, of naar Indonesië, het land waar zijn moeder vandaan kwam. Sinds de scheiding van haar ouders ging Thirsa meestal kamperen met haar moeder, oom Walter en zijn zoon Theo. Met haar vader was ze verschillende keren mee geweest als hij moest

vliegen – Londen, Berlijn, Valencia – maar nog nooit buiten Europa. Sinds een half jaar vloog hij op de lange routes, maar daarop mocht ze pas mee als ze vijftien was. Dat duurde echt nog héél lang.

In het Aviodrome-museum hadden ze een replica staan van de Wright Flyer, wist Thirsa. Die mochten ze vast niet even lenen. Misschien was levende geschiedenis toch moeilijker dan je zou denken.

‘Waar zit je met je gedachten?’ Haar vader zette de radio zachter.

‘Misschien moeten we een ander onderwerp kiezen dan de gebroeders Wright?’

Haar vader dacht even na. ‘Je kunt ook iets doen met Nederlandse luchtvaartgeschiedenis. Anthony Fokker?’

Thirsa dacht aan de tekening van Anthony Fokker die ze aan het eind van de zomervakantie had gemaakt. Ze had hem nagetekend van een foto. En die tekening was niet zomaar op gewoon tekenpapier gemaakt, maar op magisch papier.

‘Anthony Fokker is de grootste luchtvaartpionier van Nederland. Ruim honderd jaar geleden bouwde hij de Spin, het eerste vliegtuig dat hij ontwierp. Daarna werd hij de grootste vliegtuigbouwer van Nederland.’

Thirsa luisterde maar half naar haar vader. Ze dacht aan het magische tekenblok dat ze hadden gevonden in de geheime ruimte op zolder. Acht lege vellen

papier, witter dan wit. *Magical Sketchbook*, stond er op de kaft.

Push the red button and your drawings become real.

10 sheets

Druk op de rode knop en je tekeningen worden echt, 10 vellen.

Deze tekst had hun heel wat hoofdbreken gekost. Welke rode knop? Ze hadden het tekenblok van alle kanten bekeken, voorkant, achterkant, zijkant, op z’n kop, in het licht, in het donker: er wás geen rode knop. Pas toen ze een negende vel vonden, met daarop een tekening van een Spitfire, een gevechtsvliegtuig uit de Tweede Wereldoorlog, leerden ze dat je de rode knop zelf moest tekenen.

Ze waren aan het experimenteren geslagen. Het eerste wat Thirsa tekende, was hun huis. Daarna volgden een spelcomputer en een sportvliegtuigje, het type waarmee Thirsa altijd vloog met haar vader. In korte tijd hadden ze veel geleerd over het tekenblok. Als je iets kleins tekende en op de rode knop drukte, verscheen het gewoon naast de tekening. Maar als je iets groots tekende, werden het voorwerp en degene die op de knop drukte verplaatst naar een plek waar genoeg ruimte was. Toen ze de tekening van het huis écht maakten, stonden ze plotseling met huis en al ergens in een weiland.

Dat avontuur was niet van lange duur geweest. Een boze boer met een riek was achter hen aan gekomen. Snel hadden ze weer op de rode knop naast de deur van het huis gedrukt en poef, ze waren weer veilig terug op Thirsa's zolderkamer, bij de tekening.

'Joehoe.' Thirsa's vader wapperde met zijn hand voor haar gezicht. 'Ben je er nog?'

Betrapt keek Thirsa naar links en zag een grote glimlach op haar vaders gezicht. 'Ik ben er nog,' antwoordde ze snel. 'Ik dacht na over Anthony Fokker.'

Niemand wist van het bestaan van het tekenblok. Niemand, behalve Thirsa, Joep, Eric en oma Fien. En eigenlijk wist Thirsa's overgrootmoeder het ook niet echt. Zij had de ziekte van Alzheimer, waardoor ze heel veel dingen vergat.

Als we Anthony Fokker tot leven wekken, kunnen we misschien wel een stuk vliegen met zijn vliegtuig, dacht Thirsa. Dat zou vet zijn. Kon je een mens eigenlijk wel echt maken? Tot nog toe hadden ze dat alleen met dingen gedaan.

'Joep zou een goede Anthony zijn,' zei haar vader.

Thirsa knikte afwezig. De échte Anthony in hun film laten verschijnen, zou natuurlijk veel vetter zijn. Er ging een rilling door Thirsa's lichaam. Opeens verlangde ze naar de rilling die je voelde als je op de rode knop drukte.

HOOFDSTUK 3

Gevoel

Terwijl Thirsa vertelde over de wedstrijd en over haar plan om een film te maken over Anthony Fokker, werden haar vrienden steeds enthousiaster.

Joeps benen zwaaiden fanatiek heen en weer onder de rieten stoel. 'Mike kan me leren monteren.' Joeps oudste broer zat op de filmacademie. 'Dan gaan we die wedstrijd zeker winnen.' Hij duwde zijn ronde bril-letje wat hoger op zijn neus.

Eric lachte en schoof de lange lok haar achter zijn oor. Alleen aan de rechterkant had Eric zijn steile, zwarte haar laten groeien, alsof hij twijfelde tussen lang en kort. Met zijn donkerbruine amandelvormige ogen en zijn lichtbruine huid leek hij op zijn moeder.

Al sinds groep een waren Joep en Thirsa vrienden en niet veel later was Eric erbij gekomen. Onafscheidelijk waren ze: meester Frans had hun de bijnaam 'de drie musketiers' gegeven. Zelfs de

strijdkreet van de echte musketiers hadden ze overgenomen:

Eén voor allen, allen voor één.

Thirsa's zolderkamer was hun hoofdkwartier. Hier stoorde niemand hen, en de krakende tweede en derde tree van de trap waarschuwden hen voor iedereen die naar zolder kwam. Alleen Thirsa's nieuwsgierige stiefbroertje Theo zat soms te luistervinken onderaan de trap.

'En dan winnen we die reis naar Amerika,' besloot Thirsa haar verhaal. Dat ze Anthony écht wilde maken met het magische tekenblok, hield ze nog even voor zich.

Voorovergebogen in de zitzak – zijn haar voor zijn gezicht – keek Eric naar het scherm van zijn mobieltje. Hij was de enige van de drie vrienden met een goede telefoon. Joep had een oude, waarvan de batterij heel snel leeg was, en Thirsa had er helemaal geen.

'Anthony Fokker is geboren in Indonesië.'

'Net als jouw moeder,' reageerde Joep.

'Hij verhuisde met zijn Nederlandse ouders naar Haarlem toen hij vier was.' Eric scrolde verder door de Wikipedia-pagina. 'Toen hij twintig was, ging hij naar een technische school in Duitsland en daar bouwde hij zijn eerste vliegtuig, de Spin. In 1911

vloog hij daarmee een rondje om de Sint-Bavokerk in Haarlem, wat hem meteen beroemd maakte in heel Nederland. Hij hoopte hierdoor vliegtuigen te kunnen verkopen.'

'Wacht, ik schrijf het meteen op.' Thirsa pakte haar lijstjesschrift. Hierin maakte ze lijstjes over de meest uiteenlopende dingen. Van beroemde uitspraken van bekende mensen tot stomme eigenschappen van oom Walter. Die laatste opsomming was heel lang. Met deze lijstjes zorgde Thirsa voor orde in haar hoofd.

'Maar omdat de Nederlandse overheid alleen geïnteresseerd was in Engelse en Franse vliegtuigen, besloot Fokker om toestellen te bouwen voor de Duitsers. Tijdens de Eerste Wereldoorlog bouwde hij vierduizend vliegtuigen voor ze. Hij raakte bevriend met de meest gevreesde piloot uit die oorlog: Manfred von Richthofen, ook wel de Rode Baron genoemd.'

Zwijgend keken de drie vrienden elkaar aan. Na Erics samenvatting over het leven van Anthony Fokker duizelde het Thirsa. Wat had die man veel meegemaakt. Ze keek naar Joeps voeten, die heen en weer slingerden en een voor een onder de rieten stoel tevoorschijn kwamen. Gele sok, blauwe sok, gele sok, blauwe sok.

'Laat je lijstje eens zien,' haalde Eric haar uit haar trance.

Leven Anthony Fokker

- Geboren Indonesië, 1890
- Verhuisd naar Haarlem toen hij vier was
- Technische school Duitsland, eerste vliegtuig, de Spin
- Rondje vliegen rond Sint-Bavokerk als reclame voor zijn vliegtuig
- Eerste Wereldoorlog, 4000 vliegtuigen gebouwd voor Duitsland
- Vrienden met Rode Baron
- 1919: oprichting vliegtuigfabriek in Nederland
- Verhuisd naar Amerika
- Ging vliegtuigen van Douglas verkopen in Europa, werd rijk
- 1939 overleden aan hersenvliesontsteking

'Welk deel van zijn leven kiezen we?' vroeg Eric.

'Een film is pas geslaagd als je hem vóélt. Dat zegt Mike altijd.'

Thirsa trok een wenkbrauw op.

Joep sprong op. 'Gevoel! We moeten op zoek naar gevoel.' Overdreven gooide hij zijn handen in de lucht.

Thirsa lachte.

'En wie moet dat gevoel dan spelen?' vroeg Eric.

'Ik,' riep Joep enthousiast.

Thirsa dacht aan het plannetje dat ze gisteren, tijdens de autorit naar huis, had bedacht. Wat zouden Joep en Eric ervan vinden?

HOOFDSTUK 4

De echte

‘Wat een goed idee.’ Joep sprong weer op van zijn stoel. ‘De échte Anthony Fokker.’

Thirsa moest lachen.

‘Maar we hebben nog nooit een mens echt gemaakt.’

Eric sprak uit wat ook de hele tijd aan Thirsa knaagde.

‘Dus?’ Joep keek Eric niet-begrijpend aan. ‘Druk op de rode knop en dat wat je hebt getekend wordt echt. Een mens dus ook.’

‘Anthony Fokker is al heel lang geleden overleden. Misschien komt er wel een lijk tevoorschijn als we hem echt maken!’

Thirsa trok een vies gezicht. Oom Walter had een uitvaartonderneming. Elke dag was hij bezig met dode mensen; hij wilde dat Thirsa een keer meeinging om te kijken. Haar moeder zeurde al weken dat het een goed onderwerp zou zijn voor haar spreekbeurt. No way dat ze dat ging doen.

‘Thirsa heeft toch een levende Anthony Fokker getekend? Waarom zou hij dan als lijk verschijnen?’ Joep schudde zijn hoofd en zei tegen Thirsa: ‘Pak die tekening.’

Thirsa knikte naar de deur. Joep begreep de hint: hij stond op en liep naar de overloop. Via de trap keek hij omlaag. Stilletjes stapte hij twee treden naar beneden, stopte en luisterde. Na een halve minuut draaide hij zich om en kwam weer naar boven. ‘Geen spion Theo in zicht.’ Zachtjes sloot hij de deur van Thirsa’s kamer.

Thirsa opende de onderste la van haar bureau en pakte er een stapel schriften uit. Helemaal onderin lag het tekenblok, goed verborgen. Ze legde het op haar bureau. Daarnaast legde ze het vliegtuigboek, opengeslagen op de pagina met de foto die ze had nagetekend. Eronder stond: *Anthony Fokker bij zijn Fokker F.VII (1926)*. De man droeg een pilotenjas met een bontkraag. Om zijn benen zaten windsels van stof en op zijn hoofd droeg hij een leren vlieghelm en een vliegbril. Op het toestel stond in grote witte hoofdletters: FOKKER.

‘Woo, goed nagetekend,’ zei Eric. ‘Een Fokker F-zeven.’

‘1926,’ las Joep voor. ‘Dan is hij hier... 36?’

Thirsa’s ogen gingen van de tekening naar de foto. Anthony had een zuinig glimlachje rond zijn mond.